

Sygn. akt *XVII AmE 62/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Maria Witkowska**

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Żuk

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w J.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o **wymierzenie kary pieniężnej**

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 07 lutego 2013r. Nr (...) (...) (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt XVII AmE 62/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 07 lutego 2013 roku Nr (...) (...) (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie art. 56 ust. 2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 31 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012r. poz. 1059) oraz w zw. z art. 104 kpa, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, którego stroną było przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J., wymierzył temu Przedsiębiorstwu karę pieniężną w wysokości (...) przychodu osiągniętego w 2011r., tj. 1.000 zł w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez Przedsiębiorstwo działalności koncesjonowanej naruszenia prawa polegającego na nieprzedstawieniu do dnia 01 marca 2012r. sprawozdania z realizacji planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną za 2011r., do czego Przedsiębiorstwo było zobowiązane na mocy postanowień art. 16 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne.

Od niniejszej Decyzji odwołanie złożył powód – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J., wnosząc w nim o uchylenie ww. Decyzji i wydanie nowej Decyzji (wyroku) przez Sąd, odstępującej od wymierzenia kary pieniężnej dla Spółki (...) Sp. z o.o. na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne w zw. z art. 7 kc oraz art. 7, 8, 9 kodeksu postępowania administracyjnego.

W uzasadnieniu odwołania powód przyznał, że nieprzedstawienie do dnia 01 marca 2012r. sprawozdania z realizacji planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną za 2011r. nastąpiło z jego winy, aczkolwiek jak podał, z uwagi na zaprzestanie naruszania prawa poprzez złożenie przedmiotowego planu rozwoju w dniu 06 lipca 2012r. szkodliwość czynu jest znikoma. Stąd, według powoda, Prezes URE mógł zastosować art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego i odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, zwłaszcza, iż dobrze zna jego trudną sytuację finansową ze składanych corocznie sprawozdań finansowych. Powód wskazał, że jest mikroprzedsiębiorstwem zatrudniającym kilka osób i wymierzenie tak wysokiej kary jak przyjęta

w Decyzji może skutkować problemami finansowymi Przedsiębiorstwa. Podniósł, iż niezwłocznie po uzyskaniu wszystkich niezbędnych danych do sporządzenia planu rozwoju natychmiast przesłał komplet dokumentów do (...) w W.. Wysłka nastąpiła z 2-miesięcznym opóźnieniem, ponieważ przygotowanie ww. planu wymaga odpowiedniego przygotowania merytorycznego, a osoba posiadająca stosowne kompetencje z uwagi na poważne problemy zdrowotne poczynając od lutego 2012r. zastępowana była przez inne osoby nieposiadające stosownej wiedzy do sporządzenia takiego dokumentu. Powód stwierdził także, iż Prezes URE nie wziął pod uwagę wymienionych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 7 kc, gdyż nie uwzględnił faktu, że powód działał w dobrej wierze i nie miał zamiaru celowego, nie wykonując obowiązku w terminie.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w J. jest przedsiębiorstwem energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej (k. 12 akt sąd.).

Przedsiębiorstwo nie przedstawiło Prezesowi URE do dnia 01 marca 2012r. sprawozdania z realizacji planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną za 2011r. (okoliczność bezsporna).

W związku z tym faktem, pismem z dnia 27 czerwca 2012 r. podjęte zostało postępowanie wyjaśniające przyczyny niewywiązania się Przedsiębiorcy z obowiązku przedłożenia sprawozdania (k.1 akt adm.).

Do odpowiedzi udzielonej pismem z dnia 06 lipca 2012 r. (k. 3 akt adm.), nadanej przesyłką poleconą w dniu 09 lipca 2012r. (k. 12 akt adm.), wskazującej jako przyczynę niedochowania terminu złożenia sprawozdania niedopatrzanie ze strony pracowników, Przedsiębiorstwo załączyło zaległe sprawozdanie (k. 4-11 akt adm.).

Pismem z dnia 28 września 2012 r. (k. 13 akt adm.) Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorstwo o wszczęciu z urzędu w tym dniu postępowania w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej w związku z nieprzedstawieniem do dnia 01 marca 2012 r. sprawozdania z realizacji planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną za 2011 r., do czego Przedsiębiorstwo było zobowiązane na mocy art. 16 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne. W piśmie tym zwrócono się o przedstawienie dodatkowych wyjaśnień oraz informacji o osiągniętych przychodach i poniesionych kosztach w 2011 roku w zakresie działalności dystrybucyjnej.

Przedsiębiorstwo w piśmie z dnia 22 października 2012 r. przedstawiło informację o osiągniętym przychodzie z działalności dystrybucyjnej w 2011 r., który wyniósł 1 685 080,43 zł oraz wniosło o odstąpienie od wymierzenia kary z uwagi na zrealizowanie obowiązku, niską szkodliwość czynu oraz trudną sytuację ekonomiczną Przedsiębiorstwa (k. 15 akt adm.).

Pismem z dnia 30 listopada 2012 r. Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorstwo o zakończeniu prowadzonego postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się z zebrany materiał oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia (k. 17 akt adm.). Przedsiębiorstwo z powyższego uprawnienia nie skorzystało.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezspornym jest w sprawie, iż na (...) Sp. z o.o. jako przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej ciążył obowiązek określony w art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012r. poz. 1059) w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej Decyzji. Zgodnie z tym przepisem przedsiębiorstwa energetyczne przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki corocznie, do dnia 1 marca, sprawozdanie z realizacji planów, o których mowa w ust. 1. Stosownie do treści art. 16 ust. 1

powołanej ustawy Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii sporządzają dla obszaru swojego działania plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię, uwzględniając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo kierunki rozwoju gminy określone w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

(...) Sp. z o.o. miał zatem obowiązek przedstawienia Prezesowi URE w terminie do 01 marca 2012r. sprawozdania z realizacji planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną za 2011r. Przedmiotowego obowiązku jednak nie wypełnił, gdyż nie złożył takiego sprawozdania. Takich ustaleń dokonał Prezes URE w toku postępowania administracyjnego, a powód w jego trakcie, jak i przed Sądem faktu niezłożenia sprawozdania nie kwestionował, potwierdzając zaistnienie naruszenia prawa.

Do ustalonego stanu faktycznego zastosowanie miał zatem art. 56 ust. 1 pkt 31 ustawy Prawo energetyczne, zgodnie z którym karze pieniężnej podlega ten, kto nie przedkłada sprawozdań, o których mowa w art. 16 ust. 7, lub planów, o których mowa w art. 16 ust. 6 i 8.

Brzmienie tego przepisu przesądza, że Prezes URE jest nie tylko uprawniony, ale wręcz zobowiązany do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie wypełni ustawowego obowiązku. W świetle treści tego przepisu nie ma podstaw do ustalenia, że zastosowanie kary jest uwarunkowane zawinionym zachowaniem przedsiębiorcy. Zatem art. 56 ust. 1 Pe stanowi samodzielną podstawę do wymierzenia kary, a odpowiedzialność danego podmiotu nie jest oparta na zasadzie winy, lecz na zasadzie bezprawności działania czy zaniechania. Pogląd taki jest zbieżny ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, który opowiada się za „obiektywną koncepcją odpowiedzialności” z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z Prawa energetycznego, czemu dał wyraz między innymi w wyrokach z dnia 04 listopada 2010r. sygn. III SK 21/10, 01 czerwca 2010r. sygn. III SK 5/10, 12 kwietnia 2011r. sygn. III SK 46/10.

W związku z powyższym wymierzenie powodowi kary pieniężnej przez Prezesa URE jest uzasadnione przepisami Prawa energetycznego.

Stosownie do treści art. 56 ust. 6 powołanej ustawy, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Jeśli chodzi o szkodliwość czynu Sąd zważył, iż sprawozdanie z realizacji planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną ma istotny dla Prezesa URE walor informacyjny co do zakresu wykonania założeń przyjętych w tych planach rozwoju, które są na tyle ważne w kontekście zabezpieczenia dostaw energii i polityki energetycznej państwa, że część z nich podlega uzgodnieniu z Prezesem URE (art. 16 ust. 6 Pe). Informacja o realizacji planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną pozwala bowiem na monitorowanie bezpieczeństwa dostaw energii w zależności od popytu.

Stopień szkodliwości tego czynu tj. niewywiązania się z obowiązku wynikającego z art. 16 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne przez powoda nie jest zatem, w ocenie Sądu, znikomy.

Co prawda powód ostatecznie przedłożył wymagane sprawozdanie, ale uczynił to już w toku postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie, załączając je do pisma wysłanego do Prezesa URE w dniu 09 lipca 2012r., a więc po 4 miesiącach od upływu terminu określonego w ustawie na wykonanie obowiązku.

Wobec powyższego, zdaniem Sądu, nie zachodzą przesłanki do odstąpienia od wymierzenia kary zgodnie z przepisem art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne, w myśl którego Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Ponadto za nałożeniem kary na powoda przemawia jego dotychczasowe zachowanie i stopień zawinienia.

Zaznaczenia w tym względzie wymaga, iż Przedsiębiorca nie dopełnił tego samego obowiązku sprawozdawczego za rok 2010r., również nie składając raportu z realizacji planów rozwoju do 01 marca 2011r. W związku z tym zaniechaniem

Prezes URE wydał w dniu 22 grudnia 2011r. decyzję o odstąpieniu od wymierzenia kary (znak: (...)(...) (...)). Należy zatem stwierdzić, że brak realnej dolegliwości w postaci kary pieniężnej skutkowało lekceważącym podejściem powoda do konieczności wypełnienia ustawowych obowiązków i powtórным naruszeniem prawa. Powyższe świadczy, iż tylko kara pieniężna spełni funkcję prewencyjną, przeciwdziałającą niestosowaniu się przez powoda do przepisów prawa i wymuszającą ich przestrzeganie.

Odnośnie natomiast zawinienia powoda trzeba mieć na uwadze, że powód nie wykazał staranności wymaganej od podmiotu prowadzącego profesjonalną działalność gospodarczą wynikającej z regulacji art. 355 § 2 k.c. oraz wyjątkowego charakteru działalności gospodarczej, jaką jest działalność koncesjonowana. Sąd stwierdził, że Przedsiębiorca otrzymujący koncesję na dystrybucję energią elektryczną musi gwarantować, że będzie działał zgodnie z przepisami Prawa energetycznego regulującymi jego działalność, w tym obligatoryjnie wypełniał terminowo wszystkie nałożone na niego ustawą obowiązki. Podkreślenia wymaga, iż art. 16 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne jest precyzyjny i Przedsiębiorca powinien stosować odpowiednio jego treść. Przedsiębiorca nie wypełnił jednak tego obowiązku wyłącznie, jak twierdził, z uwagi na absencję pracownika zajmującego się w ramach swych kompetencji sporządzaniem tego typu dokumentów, o jakie chodzi w niniejszej sprawie. Natomiast Przedsiębiorca prowadząc fachową działalność gospodarczą powinien tak zorganizować swoją działalność, aby móc sprostać nałożonym na niego przez prawo wymaganiom również w sytuacji nieobecności jednego pracownika, co w żadnej mierze nie jest usprawiedliwieniem dla Przedsiębiorcy i nie może stanowić o niemożności realizacji obowiązków o charakterze publicznoprawnym. Wobec tego, zdaniem Sądu, powód wykazał się zawinionym zaniechaniem.

W kontekście sytuacji finansowej Spółki zaznaczenia natomiast wymaga, że Przedsiębiorca wielokrotnie w toku postępowania administracyjnego, jak i przed Sądem wskazywał na trudną sytuację ekonomiczną Przedsiębiorstwa, jednakże nie przedłożył żadnych dowodów w tym względzie. Z treści pisma powoda z dnia 22 października 2012 r. wynika wprawdzie, że koszty z dystrybucji za rok 2011 przewyższają minimalnie przychody z dystrybucji za rok 2011, ale świadczy to jedynie o wysokich kosztach uzyskania przychodu, natomiast nie może stanowić dowodu na okoliczność aktualnych możliwości finansowych Przedsiębiorcy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, iż kara w wysokości 1.000 zł, jaką nałożył na Przedsiębiorcę Prezes URE za opisane w Decyzji naruszenie nie jest, wbrew przekonaniu powoda wysoka, i nie może samoistnie spowodować „zamknięcia przedsiębiorstwa”.

Zdaniem Sądu kara w powyższej wysokości jest karą minimalną, jaka może odnieść prewencyjny w stosunku do powoda skutek, wobec powtórного naruszenia przez niego przepisu art. 16 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne.

Kara ta stanowi, jak podał Prezes URE 0,0593% przychodu osiągniętego w 2011r. przez powoda, który to przychód z dystrybucji energii za 2011r. Przedsiębiorca obliczył na kwotę 1.685.080,43 zł i taką też wartość wskazał Prezesowi Urzędu, zaś podstawy wymiaru kary nie kwestionował.

Kara w wymiarze 1.000 zł mieści się zatem w granicach określonych przez art. 56 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

SSO Maria Witkowska